

EVIVA 2011-2015

PROJEKTISUUNNITELMA

1. Miksi EViva?

Kuntalaisten osallisuus, liikunta- ja kulttuuriharrastukset ja muu aktiivisuus vähentävät tutkimusten mukaan merkittävästi sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia. Saattamalla eri väestöryhmät tehokkaammin vapaa-aikapalvelujen piiriin voidaan näitä ongelmia ehkäistä ennakkoon.

Kun painopistettä siirretään korjaavista ja yhteiskunnalle kalliista palveluista ennaltaehkäiseviin toimiin ja palveluihin, kevennetään samalla kuntatalouden taakkaa ja vähennetään esimerkiksi lasten ja nuorten syrjäytymisestä ja masennuksesta sekä ikäihmisten yksinäisyydestä johtuvien sosiaali- ja terveyspalveluiden kysyntää. Yksi syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle keskimäärin 1 M€

Kun eri hallintokunnilla on riittävät tiedot asukkaiden palvelutarpeista sekä hyvät yhteydet vapaa-ajan palvelujen tuottajiin, voidaan aidosti toteuttaa "liikkumisreseptin", "kulttuurireseptin" tai "luovan toiminnan reseptin" määräyksiä.

EVivan taustalla on huomio, että hallintokuntien tämän hetkinen toiminta ja palvelut eivät pysty vastaamaan asukkaiden moninaiseen ja jatkuvasti kasvavaan palvelukysyntään. Haasteina ovat erityisesti passiiviset väestöryhmät sekä kaiken aikaa kasvava syrjäytymisvaarassa oleva turkulaisväestö.

Taustalla vaikuttavat seuraavat ministeriöiden toimintaohjelmat sekä hallituksen politiikkaohjelmat;

OPM: Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia – toimintaohjelma vuosille 2010-2014

Kuntien toivotaan varaavan osan terveyden edistämiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan tarkoitusta määrärahoista kulttuurisin keinoin toteutettaviin toimiin sekä kulttuurisen hyvinvoinnin erityisosaamisen edistämiseen. Toiminnan olisi hyvä tapahtua sosiaali- ja terveys-, kulttuuri-, opetus-, nuori- ja liikunta- ja teknisten lautakuntien, taide- ja kulttuurilaitosten sekä järjestöjen yhteistyönä.

STM: Kansallinen terveyserojen kaventamisen toimintaohjelma 2008-2011,

STM: Liikunta - hyvinvointipoliittinen mahdollisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat kuntastrategiassa ja toiminnan suunnittelussa painoalueita. Toimia suunnitellaan erityisesti hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita ja johtamista kehitetään hallinnonalat ylittävän yhteistyön suuntaan. Terveellisten elintapojen edistämässä toimia kohdennetaan niistä eniten hyötyviin ryhmiin. Kehitetään uusia toimintatapoja, joiden avulla saadaan lisättyä riittävästi liikkuvien päivittäistä fyysistä aktiivisuutta.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma Vanhasen II hallituksen ohjelmassa 19.4.2007

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämässä tarvitaan useita samansuuntaisia toimia eri hallinnonaloilla. Tavoitteena on parantaa hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja koordinaatiota lasten, nuorten ja perheiden asioissa. Edistetään lasten ja nuorten harrastuneisuutta ja osallisuutta liikuntaan, taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperimään, jotka ovat tärkeitä lapsen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä.

Terveyden edistämisen politiikkaohjelma Vanhasen II hallituksen ohjelmassa 5.12.2007

Terveyden edistämiseksi suositetaan, että kaikissa kunnissa asetettaisiin hyvinvointia ja terveyttä koskevat strategiset tavoitteet ja terveyden edistämisen johtaminen kytkettäisiin olennaiseksi osaksi kunnan johtamisjärjestelmää. Kannustetaan kuntia, järjestöjä ja muita olennaisia toimijoita säännölliseen vuorovaikutukseen ja suunnitelmalliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on terveyden edistämisen yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkityksen omaksuminen eri päätöksentekotasolla ja terveyttä edistävän tiedon levittäminen sekä terveyden edistämisen uusien työmuotojen kehittäminen

2. Projektin toiminta-ajatus

EViva

Parannamme turkulaisten hyvinvointia hallintokuntien, järjestöjen sekä asukkaiden uudella ja innovatiivisella yhteistyöllä.

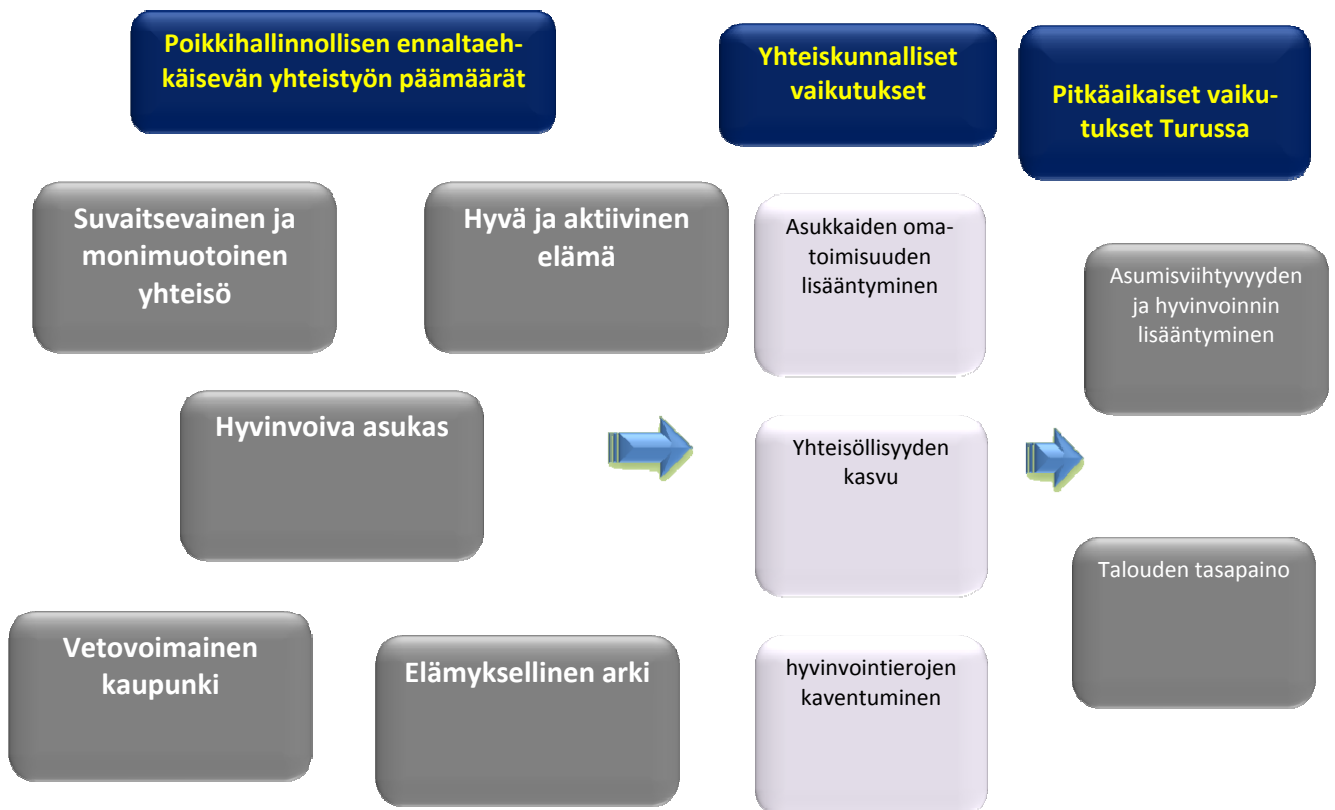
Hankkeen johtavana periaatteena on ennaltaehkäisevä työ sekä asukkaita osallistava toiminta.

3. Lopputuloksen kuvaus

VISIO 2015

Turussa on 10 000 uutta vapaa-ajallaan aktiivista asukasta.
Kaupunkimme on aktiivisen vapaa-ajan ja asukkaiden hyvinvoinnin edelläkävijä

Yhteistyö ennaltaehkäisevien toimialojen sekä kolmannen sektorin kesken on sujuvaa arkipäiväistä työtä, joka vetää mukaan toimintaansa nykyistä huomattavasti suuremman osan turkulaisista

4. Tavoitteet

Seuraavassa on kuvattu keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi. Ne ovat kuitenkin alustavia ja saattavat jalostua merkittävästi asiantuntijatyöryhmien käynnistäessä projektin yksityiskohtaisemman suunnittelun.

4.1. Kuntalaisten välisten hyvinvointierojen kaventaminen sekä aktiivisten elintapojen edistäminen.

Toimintamalli:

Järjestään toimintaa ikäryhmittäin (lapset ja nuoret, työikäiset, ikääntyvät) siten, että toiminnan ensisijainen painopiste on lapsissa, nuorissa ja perheissä.

Edistetään lasten ja nuorten harrastuneisuutta ja osallisuutta liikuntaan, taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperimään, jotka ovat tärkeitä lapsen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Lisätään näiden palveluiden tarjontaa lasten ja nuorten asuinalueilla.

Kehitetään eri alueiden tarpeisiin sopivia palveluja sekä tuotetaan laadukkaita hyvinvointipalveluja käyttäjien toiveiden ja tarpeiden pohjalta.

Vuoden 2011 alussa aloitetaan välittömästi hankkeen organisoiduttua kohderyhmien palvelutarpeiden kartoitus ja verrataan sitä nykyiseen palvelurakenteeseemme. Lähtötilanteen arvioinnissa käytetään ATH-2010:n sekä kouluterveyskyselyn määrittämää väestöryhmien ja alueiden hyvinvointiprofiilia. Tilanearvion sekä olemassa olevan toimialojen asiantuntemuksen perusteella valituilla väestöryhmillä ja alueilla käynnistetään ikäryhmittäiset hyvinvoinnin palvelupaketit.

4.2. Hallintokuntien välisen yhteistyön kehittäminen tavalla, joka parantaa hyvinvoinnin edistämisen rakenteita ja johtamista sekä luo uusia yhteistyömuotoja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Toimintamalli:

Lisätään hallintokuntien yhteistyötä asiakaslähtöisen palveluprosessin luomiseksi. Parannetaan ja yhdistetään palvelujen viestintää ja kohderyhmämarkkinointia. Hankkeelle luodaan vapaa-aikahallintokuntien yhteistyönä tiedotus- ja markkinointisuunnitelma.

Rakennetaan hankkeelle poikkihallinnollinen hallintomalli, jonka lähtökohtana on vähentää byrokraattista jäykkyyttä. Muodostetaan kullekin kohderyhmälle oma hyvinvointityöryhmä, joihin kutsutaan jäseniksi eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin edustajia.

Hankkeen sisällä tehtävä työ integroidaan tiukasti osaksi hallintokuntien normaalia toimintaa, jolloin vältetään tekemästä päällekkäistä työtä ja varmistetaan että hanke tuottaa todellista lisäarvoa asiakaskohderyhmillemme. Samalla huolehditaan, että hankkeen aikana kerääntynyt tietotaito jää hallintokuntiin eikä katoa hankkeen päättymisen myötä.

Kaupungin sisäinen yhteistyö käynnistetään käytännön toiminnan kautta. Alueilla toimivat palvelut ja toimintakeskukset kuten koulut, kotipalvelut, neuvolat kutsutaan mukaan yhteistyöhön, johon sisältyy tiedotusta, asukkaiden osallistamista, sekä alueellisten palvelutarpeiden huomioimista.

Hankkeeseen osallistuva mm. nuorisotalojen, kirjastojen sekä liikuntapalveluiden nykyinen henkilökunta (30–40 hlöä) kutsutaan mukaan Turun yliopiston täydennys-koulutuskeskuksen tarkoitusta varten räätälöimään koulutukseen (12 kk koulutus, 1-2 koulutuspäivää/kk)

Hankkeelle rekrytoidaan kolme koordinaattoria, jotka vastaavat hankkeen suunnittelusta, käynnistämisestä, johtamisesta sekä raportoinnista oman ikäryhmänsä osalta. Koordinaattorit toimivat kukin yhteistyössä yhden Turun hyvinvointiohjelmassa määritellyn ikäryhmittäisen ohjausryhmän kanssa. Näin varmistetaan myös yhteistyön sujuvuus soten ja opetustoimen suuntaan.

4.3. Luodaan yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa uudenlainen palvelutuotannon muoto, joka reagoi nopeasti ja joustavasti kohderyhmien alueellisiin palvelutarpeisiin.

Toimintamalli:

Kolmannen sektorin kyseisten kohderyhmien asiantuntijajärjestöt kutsutaan mukaan suunnittelemaan hankkeen toimintaa ja samalla kartoitetaan heidän mahdollisuuksiaan osallistua hankkeeseen. Jo suunnitteluvaiheessa yhdistetään hallintokuntien välinen yhteistyö, kolmannen sektorin sitouttaminen sekä asukkaiden ja julkisten palveluiden uudenlainen vuoropuhelu.

Toiminta suunnitellaan aina alueen asukkaiden toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Tavoitteena on löytää uusia ideoita ja tekemisen tapoja sekä löytää jo olemassa oleville palveluille uusia käyttäjiä. Hyvät ja toimivat menetelmät myös mallinnetaan toisille alueille. Tarkoituksena on, että ennaltaehkäisevän vapaa-ajantoiminnan palvelupaketit ovat pienillä muutoksilla monistettavissa eri alueille sekä muokattavissa alueiden erityispiirteiden mukaisesti.

Kolmannen sektorin kumppanijärjestöjen työntekijöille tarjotaan ESR-rahoituksen turvin 30 opintopisteen maksuton hyvinvointipalveluiden tuottamisen koulutuskokonaisuus, joka on räätälöity Kolmas lähde-hankkeen kokemusten pohjalta yhdessä Teatterikorkeakoulun kehittämis- ja koulutuspalvelujen kanssa.

5. Riskit ja rajaukset

- kaupunkiorganisaation laaja ja innostunut mukaantulo
- 3-sektorin laaja mukaantulo ja hyvinvointiajattelun sisäistäminen
- Osaavien koordinaattorien rekrytointi
- Korjaavan toiminnan rajapinnat
- Kaupunkiorganisaatiolle tyypillinen toimintaa jäykistävä byrokratia

6. Aikataululuonnos 2011

- määritellään projektiorganisaatio ja toimivalta 12/2010
- nimetään ohjausryhmä 1/2011
- haetaan koordinaattori 1-2/2011
- avoin kutsu kumppaneille; kaupungin organisaatio + järjestöt ym. 2/2011
- päätetään projektin seurannasta (THL/TY ym.) 2-3/2011
- valitaan ensimmäiset projektin kohderyhmät 3-4/2011
- määritellään nykyisistä organisaatioista projektiin osallistuvat työntekijät (30-40) 4-5/2011
- räätälöidään ensimmäiset palvelumallit 5-6/2011
- käynnistetään varsinainen I-vaiheen toiminta 8-9/2011
- käynnistetään II-vaiheen kohderyhmien haastattelut 9-10/2011
- suunnitellaan 2012 toimintaa 11-12/2011

7. Organisaatio

Eviva 2011-2015 hallintomalli, liite 1

8. Kustannusarvio

Kustannusarvio 2011-2015

Rahoitussuunnitelma 2011-2015	2011	2012	2013	2014	2015	yht.
Henkilöstökulut	120 000 (3 htv)	160 000	200 000	240 000	280 000	1 000 000
Henkilöstökulut (hallinto kuntien oma panos)	250 000 (50 htv* 10%)	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	
Palveluiden ja materiaalien ostot (ennaltaehkäisevä ohjaus- ja osallisuustyö)	150 000	200 000	250 000	300 000	350 000	1 250 000
Palveluiden ja materiaalien ostot (hallinto kuntien oma panos)	110 000	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	
Kumppanuussopimukset (3.sektori)	80 000	130 000	180 000	230 000	280 000	900 000
Kumppanuussopimukset kuten järjestöavustukset (hallinto kuntien oma panos)	70 000	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	
Koulutus (esim. nyk. henkilöstön koulutus)	70 000	120 000	170 000	220 000	270 000	742 000
Hallinto- ja toimistokulut (hallinto kuntien oma panos)	10 000	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	
Markkinointi ja viestintä (osallisuuden ja saavutettavuuden varmistaminen)	80 000	150 000	200 000	200 000	200 000	830 000
Markkinointi ja viestintä (hallinto kuntien oma panos)	40 000	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	
Ennaltaehkäisevän vapaa- ajantoiminnan hankerahoitus	500 000	652 000	1 000 000	1 190 000	1 380 000	5 152 000
Omarahoitusta yhteensä	480 000	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	Kasvaa vastaavasti	5 000 000

9. Seuranta:

- Projektin ulkopuolisesta seurannasta sovitaan erikseen THL:n edustajien kanssa käyttäen hyväksi ATH-2010 sekä jatkovuosien tuloksia. Lisäksi selvitetään kaupunkitutkimusyhteistyön sekä hyvinvointiprofessorin roolit tutkimusyhteistyössä sekä projektin seurannassa sen alusta alkaen.
- Kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin lähtötasona tullaan koko projektin viisivuotisen keston ajan käyttämään THL:n kuluvan syksyn aikana saatuja ATH-kyselyn tuloksia.